

I

(Meddelelser)

RÅDET

FÆLLES HOLDNING (EF) Nr. 7/2001

fastlagt af Rådet den 19. januar 2001

med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets henstilling 2001/.../EF om mobilitet i Det Europæiske Fællesskab for studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere

(2001/C 70/01)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

det i stadig højere grad kræver smidighed og evne til tilpasning til forandringer.

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 149, stk. 4, og artikel 150, stk. 4,

(2) Mobilitet for studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere skal — uanset om mobiliteten foregår inden for rammerne af fællesskabsprogrammer eller uden for disse — ses i sammenhæng med den frie bevægelighed for personer, som er en af traktatens grundrettigheder. I øvrigt har enhver unionsborger ret til at færdes og opholde sig frit på de betingelser, der er fastsat i traktatens artikel 18.

som henviser til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

(3) I henhold til Rådets direktiv 68/360/EØF af 15. oktober 1968 om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabet for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer ⁽⁵⁾ har lønmodtagere og disses familiemedlemmer opholdsret. I henhold til Rådets direktiv 93/96/EØF af 29. oktober 1993 om studerendes opholdsret ⁽⁶⁾ skal medlemsstaterne give opholdsret til enhver studerende, som er statsborger i en anden medlemsstat og indskrevet til at følge en faglig uddannelse, samt til den pågældendes ægtefælle og forsørgelsesberettigede børn, hvis de ikke har denne ret ifølge en anden bestemmelse i fællesskabsretten. I henhold til Rådets direktiv 90/364/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret ⁽⁷⁾ har alle unionsborgere desuden opholdsret på visse betingelser.

som henviser til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽³⁾,

som anvender fremgangsmåden i traktatens artikel 251 ⁽⁴⁾, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den tværnationale mobilitet for personer bidrager til udfoldelsen af de forskellige nationale kulturer og gør det muligt for de af henstillingen omfattede personer at berige deres kulturelle og erhvervsmæssige ballast og samtidig for hele det europæiske samfund at drage fordel af følgerne af denne berigelse. Disse kundskaber er så meget mere af betydning, som de nuværende beskæftigelsesudsigter er begrænsede, og arbejdsmarke-

(4) Mobilitet for studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere skal desuden ses i sammenhæng med forbuddet mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet i traktatens

⁽¹⁾ EFT C ...

⁽²⁾ EFT C 168 af 16.6.2000, s. 25.

⁽³⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, S. 53.

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 5. oktober 2000 (endnu ikke offentliggjort i EFT), Rådets fælles holdning af 19.1.2001 og Europa-Parlamentets afgørelse af ... (endnu ikke offentliggjort i EFT).

⁽⁵⁾ EFT L 257 af 19.10.1968, s. 13. Direktivet er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁽⁶⁾ EFT L 317 af 18.12.1993, s. 59.

⁽⁷⁾ EFT L 180 af 13.7.1990, s. 26.

artikel 12. Dette princip finder anvendelse på områder, der er omfattet af traktaten, således som det fremgår af De Europæiske Fællesskabers Domstols retspraksis. Princippet finder derfor anvendelse på almen uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdomsanliggender.

- (5) Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet⁽¹⁾ finder delvis anvendelse på studerende i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 307/1999⁽²⁾.
- (6) I henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet⁽³⁾ har arbejdstagere og deres familiemedlemmer ret til ligebehandling for så vidt angår almen og faglig uddannelse, når de har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed.
- (7) Anerkendelse af faglige kvalifikationer med henblik på adgang til lovregulerede fag som f.eks. lærer og udøvelse af disse fag er omfattet af Fællesskabets generelle ordning i henhold til Rådets direktiv 89/48/EØF⁽⁴⁾ og 92/51/EØF⁽⁵⁾.
- (8) I Rådets resolution af 3. december 1992 om kvalifikationsgensigtighed⁽⁶⁾ og Rådets resolution af 15. juli 1996 om erhvervsuddannelsescertifikaters klarhed⁽⁷⁾ opfordres Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger for at sikre fremme af gensidig forståelse for og tillid til de forskellige uddannelsessystemer i medlemsstaterne og til kvalifikationer som sådanne, bl.a. ved at gøre dem klarere og lettere at læse og dermed mere gennemsigtige. Desuden er der oprettet et europæisk forum for erhvervsuddannelsescertifikaters gennemsigtighed, som har til formål at stille konkrete forslag til gennemførelsen af disse resolutioner. De første forslag blev forelagt i februar 2000.
- (9) De unges deltagelse i tværnationale volontæraktiviteter er med til at præge deres fremtidige erhvervskarriere, udvikle deres sociale færdigheder og lette deres integration i samfundet og medvirker dermed til udvikling af et aktivt medborgerskab. Da volontæraktiviteter er kon-

krete, almenyttige og ulønnede aktiviteter, bør de i national lovgivning ikke sidestilles med lønarbejde.

- (10) Rådet har i øvrigt opfordret Kommissionen til at undersøge muligheden for på frivillig basis at indføre et europæisk supplement til eksamensbeviser for at skabe en synergieffekt mellem akademisk og erhvervs-mæssig anerkendelse⁽⁸⁾. Det arbejde, Kommissionen i den sammenhæng har indledt sammen med Europarådet og UNESCO, er afsluttet og bliver snart fulgt op af en informationskampagne.
- (11) Trods ovennævnte bestemmelser måtte Kommissionen i sin grønne bog »Almen uddannelse — erhvervsuddannelse — forskning: hindringer for mobiliteten i Det Europæiske Fællesskab«, som Kommissionen vedtog i oktober 1996, konstatere, at der fortsat består hindringer for mobiliteten. Den forskellige status, som studerende, personer under erhvervsuddannelse, undervisere og erhvervslærere har i medlemsstaterne, navnlig for så vidt angår bestemmelserne vedrørende opholdsret, arbejdstagerrettigheder, social sikring og beskatning, udgør en hindring for mobiliteten. Også den manglende anerkendelse af volontærtjenestens særtræk indebærer en hindring for mobiliteten for volontører.
- (12) Personer, der ønsker at udnytte mobiliteten inden for almen uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdomsanliggender, navnlig studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere, afskrækkes ofte af de mange vanskeligheder, de møder, hvilket tydeligt fremgår af deres andragender til Europa-Parlamentet. Fællesskabets indsats bør imødekomme borgernes ønsker med hensyn til mobilitet inden for uddannelse.
- (13) I forbindelse med traktatens artikel 293, som bl.a. fastsætter, at medlemsstaterne, i det omfang det er nødvendigt, skal indlede bilaterale forhandlinger for at sikre afskaffelse af dobbeltbeskatning for deres statsborgere inden for Fællesskabet, mindes der om, at dette net af bilaterale overenskomster endnu ikke er fuldstændigt, hvilket bevirker, at der stadig findes hindringer for mobiliteten.
- (14) Kommissionen foreslår i grønnebogen en række aktioner, som skal fjerne disse hindringer. Aktionerne fik bred tilslutning under de drøftelser, de har været genstand for i alle medlemsstaterne. Det er derfor nødvendigt at fjerne disse hindringer for mobiliteten. Der bør lægges særlig vægt på de dårligst stillede og mest sårbare gruppers behov, herunder de handicappedes.
- (15) Det Europæiske Råd i Lissabon den 23. og 24. marts 2000 gik ind for mobilitet som en væsentlig del af det

⁽¹⁾ EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2. Forordningen er senest ændret ved forordning (EF) nr. 1399/1999 (EFT L 164 af 30.6.1999, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 38 af 12.2.1999, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 257 af 19.10.1968, s. 2. Forordningen er senest ændret ved forordning (EØF) nr. 2434/92 (EFT L 245 af 26.8.1992, s. 1).

⁽⁴⁾ EFT L 19 af 24.1.1989, s. 16.

⁽⁵⁾ EFT L 209 af 24.7.1992, s. 25. Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 2000/5/EF (EFT L 54 af 26.2.2000, s. 42).

⁽⁶⁾ EFT C 49 af 19.2.1993, s. 1.

⁽⁷⁾ EFT C 224 af 1.8.1996, s. 7.

⁽⁸⁾ EFT C 195 af 6.7.1996, s. 6.

nye videnbaserede samfund og bestræbelserne på at fremme livslang uddannelse. Det Europæiske Råd opfordrede medlemsstaterne, Rådet og Kommissionen til:

- inden for deres respektive kompetenceområder at tage de nødvendige skridt til at fremme mobiliteten for studerende og undervisere, navnlig ved fjernelse af hindringer, ved større gennemsigtighed med hensyn til anerkendelse af kvalifikationer og studie- og uddannelsesperioder samt ved særlige foranstaltninger for at fjerne hindringerne for underviseres mobilitet senest i 2002
- at udvikle en fælles europæisk curriculum vitæ-formular for at lette mobiliteten ved at gøre det lettere for både uddannelsesinstitutionerne og arbejdsgiverne at vurdere de erhvervede kundskaber.

Det Europæiske Råd opfordrede desuden Rådet og Kommissionen til at oprette en europæisk database for job- og uddannelsesmuligheder, som kan fremme mobiliteten gennem bedre muligheder for jobsøgning og afhjælpning af manglende kvalifikationer.

- (16) Mobilitet er med til at udvide deltagernes kulturelle og sociale horisont. Den kulturelle forberedelse og indpassning i livs-, undervisnings- og arbejdsmønstre i de forskellige europæiske lande samt tilbagevenden under ordnede forhold bør lattes, navnlig ved tværkulturel uddannelse af relevante kontaktpersoner i målgrupperne (universitetslærere og -administration, undervisere og ansvarlige for erhvervsuddannelse, erhvervslærere, lærere og skoleledere, personale hos afsender- og værtsorganisationer) og ved at ansøre uddannelsesinstitutionerne til at udpege medarbejdere, som kan koordinere og fremme deres tværkulturelle uddannelsesindsats.
- (17) Denne henstilling er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5, i det omfang en fællesskabsforanstaltning, som supplerer medlemsstaternes foranstaltninger, er nødvendig for at fjerne hindringerne for mobiliteten. Det er vigtigt i denne sammenhæng at understrege, at mobiliteten, da den som et grundlæggende træk har tværnationale aspekter, gør det nødvendigt, at Fællesskabet handler. Denne henstilling er ligeledes i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. nævnte artikel, da den ikke går videre end, hvad der er nødvendigt for at nå de ønskede mål.
- (18) Denne henstilling tager sigte på at tilskynde medlemsstaterne til samarbejde om mobilitet ved at støtte deres aktiviteter med fuld respekt for deres ansvar, inden for rammerne af deres nationale lovgivning, navnlig for så

vidt angår gennemførelsen af de opfordringer, den indeholder.

- (19) Denne henstilling tager sigte på medlemsstaternes statsborgere, som ønsker at få erfaringer fra en anden medlemsstat end deres egen. Det Europæiske Råd i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 har imidlertid bekræftet, at Den Europæiske Union skal sikre »ligebehandling af statsborgere fra tredjelande, der opholder sig lovligt på en medlemsstats område«, og at det i en mere energisk integrationspolitik bør tilstræbes, at disse statsborgere har de samme rettigheder og pligter som Den Europæiske Unions borgere. Tredjelandstatsborgere, som opholder sig lovligt i en medlemsstat, bør i denne medlemsstat have rettigheder, der ligger så tæt som muligt på de rettigheder, som gælder for Den Europæiske Unions borgere.
- (20) Fællesskabsprogrammerne vedrørende almen uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdomsanliggender er åbne for deltagelse af de lande i Den Europæiske Frihandelskommenslutning (EFTA), der deltager i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), og af de associerede lande i Central- og Østeuropa (CØEL) på de vilkår, der er fastsat i Europaaftalerne, i tillægsprotokollerne hertil og i associeringsrådernes beslutninger, af Cypren samt af Malta og Tyrkiet. De pågældende lande bør derfor gøres opmærksom på denne henstilling, og mobiliteten bør gøres lettere for statsborgere fra de pågældende lande, som inden for rammerne af et fællesskabsprogram fuldfører studier eller en erhvervsuddannelse, deltager i volontørarbejde eller arbejder som underviser eller erhvervslærer i Den Europæiske Union.
- (21) Takket være fællesskabsprogrammerne, herunder de ovennævnte, er der på fællesskabsniveau udviklet forskellige former for god praksis og nyttige redskaber, som letter mobiliteten for studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere. Det bør i så vid udstrækning som muligt sikres, at denne gode praksis og disse redskaber bruges,

I. HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

1. *Foranstaltninger, der er rettet mod alle de personkategorier, der er omfattet af denne henstilling*
 - a) at træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, for at fjerne de juridiske og administrative hindringer for mobilitet for personer, som gennemfører et studieforløb, en erhvervsuddannelsesperiode eller en aktivitet som volontør, underviser eller erhvervslærer i en anden medlemsstat inden for rammerne af et fællesskabsprogram (f.eks. Socrates, Leonardo da Vinci og Ungdom), men også uden for

- fællesskabsprogrammerne, og i samarbejde med Kommissionen at fremme udveksling af erfaringer og god praksis i forbindelse med de berørte personers tværnationale mobilitet og denne henstillings forskellige aspekter
- b) at træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, for at mindske de sproglige og kulturelle hindringer, f.eks.:
- tilskynde til indlæring af mindst to fællesskabsprog og bevidstgøre de unge om navnlig unionsborgerskabet og respekten for de kulturelle og sociale forskelle
 - tilskynde til en sproglig og kulturel forberedelse forud for enhver mobilitetsforanstaltning
- c) at fremme udviklingen af forskellige økonomiske støtteordninger for mobilitet (støtte, stipendier, tilskud, lån osv.) og især:
- gøre det lettere at medtage nationale stipendier og national støtte
 - træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, for at sikre lette og enkle procedurer for overførsel til og udbetaling af stipendier og anden støtte i udlandet
- d) at træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, for at fremme et kvalifikationernes Europa, dvs. gøre det muligt for de pågældende i de relevante kredse, navnlig i akademiker- og erhvervskredse i deres oprindelsesland, at påberåbe sig deres eksamensbeviser og erfaringer fra værtslandet; dette kan gøres ved at fremme målene i resolutionerne fra 1992 og 1996 om kvalifikationers gennemsigthed og erhvervsuddannelsescertifikaters klarhed, ved at tilskynde til anvendelse af dokumentet »Europass-uddannelse«, som er indført ved Rådets beslutning 1999/51/EF af 21. december 1998 om fremme af ophold i andre europæiske lande som led i vekseluddannelse, herunder lærlingeuddannelse⁽¹⁾, og det europæiske supplement til eksamensbeviser samt ved opfølgning af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon den 23. og 24. marts 2000, navnlig ved at udarbejde en europæisk ramme for grundlæggende færdigheder og en fælles europæisk curriculum vitæ-formular
- e) at undersøge, i hvilket omfang de personer, der er omfattet af denne henstilling, kan nyde godt af de samme støtteordninger som de samme personkategorier i værtslandet, f.eks. nedsatte takster for transport med offentlige transportmidler, støtte til bolig og mad, adgang til biblioteker og museer, ud over de sociale sikringsydelse; i den forbindelse bør der indledes en undersøgelse af, om der bør indføres et »mobilitetskort«
- f) at bidrage til, at de personer, der er interesseret i mobilitet, har let adgang til alle nødvendige oplysninger om mulighederne for at studere, tage en uddannelse, deltage i volontørarbejde og arbejde som underviser eller erhvervslærer i andre medlemsstater, ved at udvide arbejdet i de nationale informationscentre vedrørende akademisk anerkendelse, det europæiske netværk af informationscentre og Europe Direct til bl.a. at omfatte:
- forbedret udbredelse af kendskabet til mulighederne og vilkårene (især til ordningerne for økonomisk støtte) for tværnational mobilitet
 - deres borgeres kendskab til deres rettigheder i henhold til forordning (EØF) nr. 1408/71 og de eksisterende gensidige ordninger for social- og sygesikring, når de opholder sig midlertidigt i en anden medlemsstat
 - tilskyndelse til regelmæssig efteruddannelse og information af det ansvarlige administrative personale på alle niveauer om fællesskabsreglerne på mobilitetsområdet
 - deltagelse i arbejdet med oprettelse af en europæisk database for job- og uddannelsesmuligheder inden for rammerne af decentraliserede procedurer med fuld udnyttelse af de eksisterende strukturer og mekanismer, f.eks. European Employment Services (Eures)
- g) at træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, for at de personkategorier, der er omfattet af denne henstilling, ikke stilles ringere i deres oprindelsesland end tilsvarende personkategorier, som ikke gennemgår et transnationalt mobilitetsforløb, og
- h) at træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, for at fjerne hindringer for mobilitet for statsborgere fra tredjelande, som inden for rammerne af et fællesskabsprogram, navnlig Socrates, Leonardo da Vinci og Ungdom, fuldfører studier eller en erhvervsuddannelse, deltager i volontørarbejde eller arbejder som underviser eller erhvervslærer.
2. *Foranstaltninger, der navnlig er rettet mod elever og studerende*
- a) at lette anerkendelsen i oprindelseslandet af studieperioder i værtslandet med henblik på akademiske formål; i den for-

⁽¹⁾ EFT L 17 af 22.1.1999, s. 45.

bindelse bør der tilskyndes til anvendelse af det europæiske meritoverføringssystem (ECTS-systemet), som på grundlag af princippet om gennemsigtighed i pensum sikrer anerkendelse af akademiske titler på grundlag af en kontrakt, som den studerende og uddannelsesinstitutionerne i henholdsvis oprindelses- og værtslandet indgår inden opholdet

- b) i øvrigt at træffe passende foranstaltninger for at sikre, at de kompetente myndigheder på det pågældende akademiske område træffer afgørelse om akademisk anerkendelse inden for en rimelig frist, at afgørelsen er begrundet, og at den kan indankes for en administrativ og/eller retlig instans
- c) at tilskynde uddannelsesinstitutionerne til at udstede et europæisk supplement i form af et administrativt bilag til eksamensbeviset, som giver en beskrivelse af de gennemførte studier for at lette anerkendelsen
- d) at tilskynde elever og studerende til at gennemføre en del af deres studier i en anden medlemsstat og at gøre det lettere at opnå anerkendelse af de studieperioder, der således er gennemført i en anden medlemsstat
- e) at træffe eller tilskynde til, at der træffes passende foranstaltninger for at give de studerende mulighed for lettere at godtgøre, at de er dækket af en helbredsforsikring med henblik på at få opholdstilladelse, og
- f) at gøre det lettere for den pågældende studerende at falde til (akademisk, psykisk og pædagogisk) i værtslandets uddannelsessystem og at vende tilbage til uddannelsessystemet i oprindelseslandet, i lighed med, hvad der er tilfældet under Socrates-programmet.

3. Foranstaltninger, der navnlig er rettet mod personer under erhvervsuddannelse

- a) at fremme, at der i oprindelseslandet tages hensyn til den dokumenterede erhvervsuddannelse, som er fulgt i værtslandet; i den forbindelse bør der bl.a. tilskyndes til anvendelse af dokumentet »Europass-uddannelse«
- b) at tilskynde til brug af de mere gennemsigtige certifikatmodeller for erhvervsuddannelse, som er nævnt i Rådets resolution af 1996 om erhvervsuddannelsescertifikaters klarhed og i de forslag, der blev fremlagt på det europæiske forum for erhvervsuddannelsescertifikaters gennemsigtighed, især med henblik på:

— at der sammen med officielle nationale eksamensbeviser leveres en oversættelse af disse certifikater og/eller et europæisk supplement til eksamensbeviset

— at udpege de nationale referencepunkter, der har til opgave at give oplysninger om nationale erhvervs kvalifikationer

- c) at træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen samt inden for rammerne af deres nationale lovgivning for at sikre, at personer, der flytter til en anden medlemsstat for dér at gennemgå en anerkendt erhvervsuddannelse, ikke på grund af deres mobilitet stilles ringere med hensyn til relevant social beskyttelse, herunder de administrative formaliteter i forbindelse med denne beskyttelse, f.eks. sundhedspleje og andre relevante områder, og
- d) at træffe de foranstaltninger, de anser for administrativt hensigtsmæssige, for at gøre det lettere at få bevis for, at en person, der påbegynder en erhvervsuddannelse i en anden medlemsstat, råder over tilstrækkelige midler som fastsat i direktiv 90/364/EØF.

4. Foranstaltninger, der navnlig er rettet mod volontører

- a) at sørge for, at der i nationale lovgivninger og administrative bestemmelser tages hensyn til volontøraktivitetens særlige karakter
- b) at fremme, at oprindelseslandet tager den volontøraktivitet, som gennemføres i værtslandet, i betragtning ved hjælp af et deltagerbevis, der udstedes til deltagerne i volontørprojektet, og som beskriver forløbet, inden for rammerne af målet om indførelse af en fælles europæisk curriculum vitæ-formular
- c) at træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen samt inden for rammerne af deres nationale lovgivning for at sikre, at volontører og deres familier ikke på grund af deres mobilitet stilles ringere med hensyn til relevant social beskyttelse som sundhedspleje og familievelfærdspolitik, og
- d) at træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, inden for rammerne af national lovgivning for at sikre, at ulønnet anerkendt volontøraktivitet ikke sidestilles med lønarbejde.

5. Foranstaltninger, der navnlig er rettet mod undervisere og erhvervslærere

- a) i så høj grad som muligt at tage hensyn til de problemer, undervisere og erhvervslærere under mobilitet af begrænset varighed stilles over for, når de hører under flere medlems-

stateres lovgivning, og at opfordre til samarbejde med henblik herpå

- b) at træffe de foranstaltninger, de anser for hensigtsmæssige, for at lette underviseres og erhvervslæreres mobilitet til en anden medlemsstat, f.eks.:

— ved at fastsætte afløsningsmekanismer for undervisere og erhvervslærere under europæisk mobilitet

— ved at sørge for, at der indføres mekanismer, som letter deres integration i værtsinstitutionen

— ved at gøre det muligt efter nærmere bestemmelser, der fastlægges på nationalt plan, at indføre uddannelsesperioder på europæisk plan, som gør det lettere at udnytte muligheden for mobilitet

- c) at fremme indførelsen af en europæisk dimension i underviser- og erhvervslærerkredse, især:

— i indholdet af uddannelsesprogrammerne for undervisere og erhvervslærere

— ved at fremme kontakter mellem undervisernes og erhvervslærernes uddannelsesinstitutioner i de forskellige medlemsstater, herunder gennem udvekslinger og opholdsperioder i en anden medlemsstat

- d) at fremme hensyntagen til gennemført europæisk mobilitet som et af elementerne i undervisernes og erhvervslærernes karriere,

II. OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL:

hvert andet år at udarbejde en rapport om gennemførelsen af de forskellige aspekter i denne henstilling og at sende den til Kommissionen, og

III. OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

- a) at nedsætte en ekspertgruppe bestående af personer med kendskab til de forskellige grupper, der er nævnt i denne henstilling, med repræsentation af alle medlemsstaterne med henblik på at muliggøre udveksling af informationer om og erfaring med de forskellige aspekter i denne henstilling

- b) at fortsætte samarbejdet med medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter i bl.a. det europæiske forum for erhvervsuddannelsescertifikaters gennemsigtighed for at muliggøre udveksling af nyttige oplysninger og erfaringer vedrørende gennemførelsen af foranstaltningerne i denne henstilling

- c) hvert andet år at forelægge Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en rapport udarbejdet på grundlag af medlemsstaternes bidrag vedrørende gennemførelsen af de forskellige aspekter i denne henstilling

- d) at undersøge mulighederne for at indføre et kort for skoleelever/studerende/personer under erhvervsuddannelse/volontører i Fællesskabet, der skal gøre det muligt for indehavere af et sådant kort at opnå forskellige reduktioner under deres mobilitetsperiode

- e) at udarbejde forslag til forbedring af samarbejdet om fremme af uddannelsernes gennemsigtighed, navnlig for så vidt angår adgangen til Europass for tredjelands, som deltager i fællesskabsprogrammer, og for så vidt angår erhvervsuddannelsescertifikaterne, og

- f) i samarbejde med medlemsstaterne at undersøge relevante muligheder for at træffe foranstaltninger til at udveksle oplysninger om mulighederne for almen uddannelse, erhvervsuddannelse, deltagelse i en volontæraktivitet og arbejde som underviser eller erhvervslærer i de andre medlemsstater.

Udfærdiget i ...

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

BILAG

PERSONKATEGORIER, DER ER OMFATTET AF DENNE HENSTILLING

Nedennævnte personer er kun omfattet af denne henstilling i det omfang, de påtænker at gennemføre et mobilitetsforløb, som indebærer et midlertidigt ophold af en varighed, der i princippet ikke må overstige et år, i en anden stat end oprindelseslandet, og som i princippet afsluttes med, at de pågældende vender tilbage til oprindelseslandet. Disse personer bevarer deres lovlige bopæl, som defineret i hver medlemsstats lovgivning, i oprindelseslandet.

I. Studerende

Personer, som gennemfører studier på uddannelsesinstitutioner som omhandlet i traktatens artikel 149, stk. 2, tredje led.

II. Personer under erhvervsuddannelse

Personer, som uafhængigt af alder og erhvervmæssig status gennemfører en faglig uddannelse uanset niveau, herunder også højere uddannelser.

III. Volontører

Personer, især unge, som inden for rammerne af »Europæisk Volontørtjeneste« under Ungdom-programmet eller inden for rammerne af tværnationale volontørprojekter, der opfylder samme betingelser som »Den Europæiske Volontørtjeneste«, arbejder med en konkret, almennyttig, ulønnet solidaritetsaktivitet i en periode på principielt et år, som bidrager til at give dem sociale og personlige kvalifikationer og kundskaber.

IV. Undervisere

Personer, som underviser på uddannelsesinstitutioner som omhandlet i traktatens artikel 149, stk. 2, tredje led.

V. Erhvervslærere

Personer, som underviser på almene eller faglige uddannelsesinstitutioner som omhandlet i traktatens artikel 150, stk. 2, fjerde led, eller på lærlingskoler eller virksomheder.

RÅDETS BEGRUNDELSE

I. INDLEDNING

1. Den 21. januar 2000 forelagde Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet et forslag til en henstilling baseret på EF-traktatens artikel 149 og 150 om mobilitet i Det Europæiske Fællesskab for studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere.
2. Det Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse den 27. april 2000.
3. Regionsudvalget afgav udtalelse den 15. juni 2000.
4. Europa-Parlamentet afgav udtalelse den 5. oktober 2000.
5. På baggrund af Europa-Parlamentets udtalelse forelagde Kommissionen et ændret forslag til henstilling den 9. november 2000.
6. Den 19. januar 2001 vedtog Rådet sin fælles holdning i overensstemmelse med traktatens artikel 251.

II. FORMÅLET MED FORSLAGET

I forslaget henstilles det til medlemsstaterne — med fuld respekt for deres ansvar — at de træffer foranstaltninger til at fremme mobiliteten for de forskellige persons kategorier, som er omfattet af henstillingen. Henstillingen omhandler foranstaltninger, der er rettet mod alle kategorier, samt foranstaltninger, der er specifikt rettet mod studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere. Kommissionen opfordres til i passende omfang at tilskynde til samarbejde på området samt til at yde teknisk bistand og opfølgning.

1. GENERELLE BEMÆRKNINGER

Rådet har i sin fælles holdning i det væsentlige godkendt Kommissionens forslag, men har foretaget ændringer, hvor det har fundet det nødvendigt, navnlig med hensyn til retsgrundlaget.

2. SPECIFIKKE BEMÆRKNINGER

2.1. Rådets ændringer i Kommissionens forslag

2.1.1. Uddannelses- og erhvervsuddannelsespolitiske foranstaltninger

— Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon (betragtning 15, punkt I.1.d) og I.4.b))

Rådet har i fuldt omfang taget hensyn til ovennævnte konklusioner for så vidt angår mobilitet, jf. betragtning 15, og har også henvist til specifikke forslag under de fælles foranstaltninger og de foranstaltninger, der er rettet mod volontører.

- Foranstaltninger, der er rettet mod alle de personer, der er omfattet af henstillingen (punkt I.1)

Dette punkt er blevet omstruktureret for at tydeliggøre behovet for sproglig og kulturel indpasning og forberedelse (som også nævnes i betragtning 16). Endvidere har man yderligere tydeliggjort og fremhævet spørgsmålene om kvalifikationer og information og de støtteordninger (bortset fra sociale sikringsydelse), som personer under mobilitet eventuelt har adgang til, samt de økonomiske støtteordninger for mobilitet.

- Foranstaltninger, der er rettet mod studerende (punkt I.2)

De vigtigste ændringer, Rådet har fundet det passende at indføre, vedrører visse ordninger for akademisk anerkendelse samt anerkendelse af den rolle, mobilitet kan spille før universitetsstudierne.

- Foranstaltninger, der er rettet mod personer under erhvervsuddannelse (punkt I.3)

Rådet fandt, at der i teksten bør sondres klarere mellem brugen af bl.a. dokumentet »Europass-uddannelse« og de nyeste forslag fra det europæiske forum for erhvervs-kvalifikationers gennemsigtighed.

- Foranstaltninger, der er rettet mod volontører (punkt I.4)

Det var Rådets opfattelse, at medens EF-handlingsprogrammet for unge i princippet er rettet mod personer mellem 15 og 25 år, var henvisningen til »unge« volontører overalt i teksten for restriktiv, hvorfor betragtning 9 er indført for bl.a. at understrege den særlige værdi af tværnationale volontøraktiviteter.

- Foranstaltninger, der er rettet mod undervisere og erhvervslærere (punkt I.5)

Rådet har prøvet at præcisere de foranstaltninger, der anses for at være passende med hensyn til de organisatoriske konsekvenser, som underviseres og erhvervslæreres mobilitet har for værtslandene og afsenderlandene. Skønt Rådet erkender, at europæisk mobilitetserfaring er et karriereelement (punkt 5.b)), finder det dog ikke, at dette må tolkes som diskrimination mod kolleger, der ikke har nogen mobilitetserfaring.

- Opfordringer til Kommissionen (punkt III)

Rådet fandt, at opfordringerne til Kommissionen bør omfatte:

- styrket samarbejde med hensyn til informations- og erfaringsudveksling
- undersøgelse af mulighederne for at indføre et »mobilitetskort«
- forslag til forbedret samarbejde til fremme af kvalifikationernes gennemsigtighed.

- Definitioner (bilaget)

— Det blev anset for ønskværdigt at præcisere, at mobilitetsperioden for de personer, der er omfattet af henstillingen, i princippet ikke må overstige et år, og at de bevarer deres faste bopæl i oprindelseslandet.

- Med hensyn til definitionen på volontører henvises der til bemærkningerne til punkt 4 ovenfor.
- Henvisningen til traktaten i definitionen på »erhvervslærere« er blevet rettet.

2.1.2. Foranstaltninger, som ikke er omfattet af uddannelses- og erhvervsuddannelsespolitikken

Det er Rådets opfattelse, at henstillingens bestemmelser om opholdstilladelser, tredjelandstatsborgere, beskatning og social beskyttelse har til formål at tilskynde medlemsstaterne til at fortolke den gældende fællesskabsret bredt og til at anvende den nationale lovgivning på en sådan måde, at personer, der rejser til en anden medlemsstat, ikke straffes, hvorfor disse bestemmelser kan betragtes som tilskyndelsesforanstaltninger i henhold til EF-traktatens artikel 149 og 150. I den forbindelse såvel som i forbindelse med henstillingen som helhed har Rådet indført en ny betragtning 18, der understreger medlemsstaternes ansvar. Rådet har derfor behandlet disse specifikke områder på følgende måde:

- Opholdstilladelser (punkt I.2.c) og I.3.d))

Nogle detaljer angående opholdstilladelser til studerende (punkt 2) og personer under erhvervsuddannelse (punkt 3) er blevet afklaret.

- Tredjelandstatsborgere (betragtning 19 og 20 og punkt I.1.h))

I betragtning 19 citeres konklusionerne om dette emne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors. Betragtning 20 er af faktisk natur og vedrører bestemmelserne om tredjelandstatsborgere, der deltager i Fællesskabets mobilitetsprogrammer, og punkt I.h) understreger, at de foreslåede foranstaltninger særligt er rettet mod denne kategori af tredjelandstatsborgere.

- Beskatning (betragtning 9 og 13 og punkt I.4.d) og I.5.a))

I betragtning 9 og punkt I.4.d) anerkendes volontøraktivitetens særlige karakter, og det betones, at de ikke må sidestilles med lønarbejde. I punkt I.5.a) foreslås der passende foranstaltninger for at løse de problemer med bl.a. beskatning, som undervisere og erhvervslærere under mobilitet af begrænset varighed stilles over for, når de hører under flere medlemsstaters lovgivning. Betragtning 13 er indsat for at afklare situationen med hensyn til nettet af dobbeltbeskatningsaftaler.

- Social beskyttelse (punkt I.1.f), I.2.c), I.3.c) og I.4.c))

I punkt I.1.f) understreges det, at de personer, der er omfattet af henstillingen, skal kende deres rettigheder i henhold til de sociale sikringsordninger, herunder i henhold til forordning (EØF) nr. 1408/71. I punkt I.2.e) henledes opmærksomheden på studerendes mulighed for at godtgøre, at de er dækket af en helbredsforsikring med henblik på at få opholdstilladelse (jf. punkt 2.1.1 ovenfor). I punkt I.3.c) og I.4.c) tydeliggøres det, hvilke foranstaltninger der kan træffes med hensyn til social beskyttelse for henholdsvis personer under erhvervsuddannelse og volontører.

2.3. Europa-Parlamentets ændringer

2.3.1. Ændringer, som Kommissionen har overtaget

Kommissionen overtog helt, delvis eller i det væsentlige 42 ud af de 56 forelagte ændringer.

2.3.2. Ændringer, som Rådet har overtaget

Rådet overtog helt, delvis eller i det væsentlige 37 ud af de 56 ændringer, som Parlamentet har forelagt, og som Kommissionen også har overtaget. Desuden overtog Rådet med den påkrævede enstemmighed helt, delvis eller i det væsentlige tre ud af de 14 ændringer, som Parlamentet har forelagt, men som Kommissionen har forkastet.

2.3.3. Ændringer, som Rådet ikke har overtaget

Rådet var enig med Kommissionen i, at det, jf. retsgrundlaget, er uhensigtsmæssigt at medtage de ændringer, der henviser til forskere. Nogle ændringer (nr. 46-48) om opfølgning af henstillingen blev ikke godkendt. Andre ændringer betragtede man ikke som tilskyndelsesforanstaltninger som omhandlet i traktatens artikel 149 og 150. På den baggrund og i betragtning af mobilitetstilsagnene i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lisabon fandt man, at ændring 8 ikke er hensigtsmæssig.

III. KONKLUSION

Rådet finder, at dets fælles holdning udgør en afbalanceret tekst, der vil give medlemsstaterne en vigtig impuls til at fjerne eksisterende hindringer for mobiliteten inden for uddannelse og erhvervsuddannelse og tillige fremme passende samarbejde og initiativer på europæisk plan.
